

Praha 2. října 2020

Č. j.: MZDR 20581/2020-12/MIN/KAN

MZDRX01C2LTN

MIMOŘÁDNÉ OPATŘENÍ

Ministerstvo zdravotnictví jako správní úřad příslušný podle § 80 odst. 1 písm. g) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 258/2000 Sb.“), **nařizuje** postupem podle § 69 odst. 1 písm. b) a i) a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb. k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2 toto mimořádné opatření:

I.

S účinností ode **dne 5. října 2020 od 0:00 hod. do odvolání** tohoto mimořádného opatření se omezuje

- a) činnost v provozovnách tak, že jejich provozovatelé musí dodržovat následující pravidla:
 - zákazníci jsou vyzýváni informačními materiály k dodržování odstupu 2 metrů a k tomu, aby nejlépe platili platební kartou,
 - umístit dezinfekční prostředky u často dotýkaných předmětů (především kliky, zábradlí, nákupní vozíky) tak, aby byly k dispozici pro zaměstnance i zákazníky provozoven a mohly být využívány k pravidelné dezinfekci,
 - zajistit informování zákazníků o výše uvedených pravidlech, a to zejména prostřednictvím informačních plakátů u vstupu a v provozovně, popřípadě sdělováním pravidel prostřednictvím reproduktorů v provozovně,
- b) prodej nebaleného pečiva tak, že jeho prodejci musí dodržovat následující pravidla:
 - je zajištěno, že v místě odběru pečiva nedochází ke shlukování osob,
 - prodejní místo je vybaveno pomůckami osobní hygieny,
- c) provoz maloobchodních prodejen potravin se samoobslužným prodejem tak, že prodejci musí poskytovat bezplatně zákazníkům jednorázové rukavice nebo jiný obdobný ochranný prostředek na ruce (např. mikrotenový sáček),
- d) provoz farmářských a ostatních venkovních trhů a tržišť tak, že jejich provozovatelé musí dodržovat následující pravidla:
 - zajistit odstupy mezi stánky, stolky nebo jinými prodejními místy nejméně 2 metry,
 - umístit nádoby s dezinfekčními prostředky u každého prodejního místa,
- e) provoz knihoven tak, že jejich provozovatelé musí dodržovat následující pravidla:
 - zajistit, aby pracovníci knihoven prováděli hygienu rukou se zvýšenou frekvencí při kontaktu s knihami a dalším podobným zbožím,

- u vstupu do knihovny zákazník provede dezinfekci rukou, přičemž dezinfekční prostředek zajistí provozovatel knihovny,
- f) prodej oděvů a obuvi tak, že prodejci musí dodržovat následující pravidla:
- zkoušení oděvů a obuvi probíhá až po předchozí dezinfekci rukou zkoušející osobou,
 - při vrácení oděvů v rámci reklamace apod. se oděvy uloží po dobu 24 hodin odděleně od ostatního zboží a teprve poté je lze znovu nabízet zákazníkům,
- g) činnost holičství a kadeřnictví tak, že jejich provozovatelé musí dodržovat následující pravidla:
- v případě, že holič nebo zákazník má tělesnou teplotu 37 °C a vyšší nebo jiné příznaky onemocnění COVID-19, je zamezeno jeho přístupu do provozovny holičství nebo kadeřnictví,
 - v provozovně holičství nebo kadeřnictví jsou dostupné dezinfekční prostředky pro dezinfekci rukou,
 - na záchodech jsou dostupná antibakteriální mýdla, dezinfekční prostředky pro dezinfekci rukou a jednorázové ručníky,
 - před začátkem poskytování služby, po ukončení poskytování služby a při přechodu k jinému zákazníkovi si holič vždy dezinfikuje ruce prostředkem s virucidním účinkem, a pokud používá rukavice, vymění si rukavice a mezitím si dezinfikuje ruce,
 - povrchová dezinfekce se provádí po poskytnutí služby každému zákazníkovi, včetně všech použitých kadeřnických pomůcek,
 - podlaha je dezinfikována alespoň jednou denně,
- h) provozovny manikúry, pedikúry, masáží, kosmetických služeb a podologie tak, že jejich provozovatelé musí dodržovat následující pravidla:
- v případě, že osoba poskytující tuto službu nebo zákazník má tělesnou teplotu 37 °C a vyšší nebo jiné příznaky onemocnění COVID-19, je zamezeno jeho přístupu do provozovny,
 - v provozovně jsou dostupné dezinfekční prostředky pro dezinfekci rukou,
 - na záchodech jsou dostupná antibakteriální mýdla, dezinfekční prostředky pro dezinfekci rukou a jednorázové ručníky,
 - povrchová dezinfekce se provádí po poskytnutí služby každému zákazníkovi, včetně všech použitých pomůcek,
 - podlaha je dezinfikována alespoň jednou denně,
 - osoba poskytující tuto službu používá při výkonu práce jednorázové rukavice (s výjimkou masáží), které vymění u každého zákazníka a mezitím provede dezinfekci rukou prostředkem s virucidním účinkem,
 - před a po masáži osoba poskytující tuto službu provede dezinfekci rukou,
 - před poskytnutím služby se provede povinná dezinfekce ošetřované plochy u zákazníka,
- i) provoz divadel, kin, koncertních sálů, cirkusů a podobných provozů tak, že jejich provozovatelé musí dodržovat následující pravidla:
- provozovatel zajistí alespoň jednu osobu, která dohlíží na dodržování následujících pravidel a působí na diváky a další osoby, aby je dodržovali,
 - následující pokyny jsou sdělovány divákům a dalším osobám zejména formou informačních tabulí, letáků, na obrazovkách, plátcích apod.,
 - v hledišti je nejvýše 1 000 diváků,
 - mezi prodejními místy vstupenek je odstup alespoň 2 metry,
 - zákazníci jsou vyzýváni informačními materiály k dodržování odstupů 2 metrů a k tomu, aby nejlépe platili platební kartou,

- ve vstupním prostoru a na záchodech jsou dostupné dezinfekční prostředky pro dezinfekci rukou,
 - před zahájením představení apod. je celý prostor určený pro diváky dezinfikován, průběžně se provádí úklid i při provozu (dezinfekce klik, madel, pultů atd.), denní úklid se provádí dezinfekčními přípravky s virucidními účinky, a to v souladu s případnými dalšími doporučeními místně příslušné krajské hygienické stanice,
- j) provoz provozovny stravovacích služeb tak, že jejich provozovatelé musí dodržovat následující pravidla:
- zákazníci jsou vyzýváni informačními materiály k dodržování odstupu 2 metrů a k tomu, aby nejlépe platili platební kartou,
 - při vstupu do vnitřních i venkovních prostor provozovny stravovacích služeb je zajištěna možnost dezinfekce rukou pro zákazníky,
 - dezinfekce židlí a stolů se provádí před usazením každé nové skupiny zákazníků,
 - v případě prodeje přes výdejové okénko se dezinfekce výdejového okénka provádí alespoň každé 2 hodiny,
 - v případě, že pracovník provozovny má tělesnou teplotu 37 °C a vyšší nebo jiné příznaky onemocnění COVID-19, je zamezeno jeho přístupu do provozovny,
 - provozovatel postupuje tak, aby vedl zákazníky k dodržování všech opatření,
- k) provoz ubytovacích zařízení tak, že jejich provozovatelé musí dodržovat následující pravidla:
- zákazníci jsou vyzýváni informačními materiály k dodržování odstupu 2 metrů a k tomu, aby nejlépe platili platební kartou,
 - při vstupu do prostor ubytovacího zařízení a na záchodech je zajištěna možnost dezinfekce rukou pro zákazníky,
 - pravidelně se provádí dezinfekce ploch, kterých se dotýkají ruce,
 - jsou k dispozici materiály s informacemi pro zákazníky s vysvětlením platných protiepidemických opatření,
 - před ubytováním nového zákazníka se na pokoji provede dezinfekce všech kontaktních ploch, předmětů, které jsou hosty používány (např. telefon, dálkové ovládání televize), koupelny a záchodu,
- l) provoz nákupních center s prodejní plochou přesahující 5 000 m² tak, že jejich provozovatelé musí dodržovat následující pravidla:
- provozovatel zajistí alespoň jednu osobu, která dohlíží na dodržování následujících pravidel a působí na zákazníky a další osoby, aby je dodržovali,
 - následující pokyny pro zákazníky jsou sdělovány zákazníkům a dalším osobám zejména formou informačních tabulí, letáků, na obrazovkách, rozhlasem apod.,
 - provozovatel zajistí viditelné označení doporučení k dodržování rozestupu 2 metrů mezi osobami na veřejně přístupných plochách v nákupním centru (např. formou infografiky, spotů v rádiu centra, infografiky u vstupu do prodejen a jiných provozoven, infografiky na podlaze veřejných prostor apod.),
 - je realizován režimový plán úklidu, kterým bude upraven režim úklidu, dezinfekce, případně dekontaminací společných prostor na základě odborného doporučení místně příslušné krajské hygienické stanice,
 - je zamezováno shlukování osob, zejména ve všech místech, kde to lze očekávat, např. vstupy z podzemních garáží, prostor před výtahy, eskalátory, travelátory, záchody apod.,
 - u každého vstupu pro zákazníky a zaměstnance do obchodního centra je zajištěna možnost dezinfekce rukou,
 - ve všech prodejnách a jiných provozovnách je zajištěna možnost dezinfekce rukou alespoň v prostoru každé pokladny nebo pokladní zóny,

- platební terminály jsou pravidelně dezinfikovány,
 - u vchodu do každé provozovny je umístěno viditelné označení doporučení dodržování odstupu osob 2 metry od sebe v prostoru provozovny,
 - provozovatel zajistí školení pracovníků s cílem zajistit a ověřit znalosti o opatřeních, příznacích nemoci a prevenci šíření nákazy včetně ochrany návštěvníků a pracovníků,
 - provozovatel zajistí pro návštěvníky a další osoby v nákupním centru možnost odstranění osobních ochranných prostředků (roušky, rukavice apod.) do směsného odpadu,
- m) provoz vnitřních sportovišť a souvisejících vnitřních prostor venkovních sportovišť tak, že jejich provozovatelé musí dodržovat následující pravidla:
- doporučuje se zajistit dezinfekci strojů a dalšího cvičebního náradí a pomůcek po použití každým klientem,
 - průběžně dezinfikovat místa, kde se klienti vyskytují,
 - zajistit dezinfekci rukou pro personál i klienty,
 - klienti provedou povinnou dezinfekci rukou před zahájením a po celkovém ukončení cvičení,
 - upravit časový harmonogram tak, aby mezi jednotlivými lekcemi proběhl úklid, vyvětrání a dezinfekce prostor,
 - zajistit co největší rozptýlení osob v šatnách, obsazovat vzdálené konce nebo skříňky zpřístupnit ob jednu skříňku,
 - zajistit možnost dezinfekce rukou v šatně,
 - průběžně dekontaminovat místa, kudy klienti prochází (pravidelný úklid a dezinfekce).
 - zajistit úklid každý den a dezinfekci vnitřku skříněk během dne a po skončení provozu,
 - instruovat zákazníky, aby omezili čas strávený v šatně na nezbytné minimum,
- n) provozovny činností, které jsou živnostmi podle živnostenského zákona, a při kterých je porušována integrita kůže tak, že jejich provozovatelé musí dodržovat následující pravidla:
- u vstupu do provozovny je zajištěna dezinfekce rukou pro zákazníky,
 - pokud v místnosti pracuje více pracovníků současně, jsou jednotlivá pracoviště oddělená plentou,
 - křeslo/lehátko je po každém zákazníkovi vydezinfikováno,
- o) sauny tak, že jejich provozovatelé musí dodržovat následující pravidla:
- zákazník provede dezinfekci rukou před vstupem,
 - dezinfekce a papírové utěrky jsou k dispozici pro zákazníky ve všech prostorách,
 - provozovatel provádí zvýšenou frekvenci kontrol saun a dodržování opatření,
 - provádí se pravidelná dezinfekce míst ploch, kterých se dotýkají ruce,
 - všechno prádlo se dezinfikuje varem (prostěradla, ručníky, roušky),
 - neprovozují se ledové studny a krystalické ochlazení,
 - pracovníci si pravidelně dezinfikují ruce,
 - provádí se 100% výměna vzduchu pomocí vzduchotechniky,
 - provádí se intenzivní čištění a dezinfekce virucidními prostředky všech prostor každý den po uzavření provozu nad rámec standardního čištění,
 - součástí každé sprchy je dávkovač s dezinfekčním mýdlem.

II.

S účinností ode dne 5. října 2020 od 0:00 hod. se ruší mimořádné opatření ze dne 23. září 2020, č. j. MZDR 20581/2020-11/MIN/KAN.

III.

Toto mimořádné opatření nabývá platnosti dnem jeho vydání.

Odůvodnění:

Epidemie je zvýšený výskyt nemoci, který je geograficky a časově omezen. Při epidemii infekčního onemocnění dochází zpravidla k prudkému nárůstu počtu onemocnění v čase, kdy nemocnost dosahuje hodnot vyšších, než je běžná sporadická nemocnost. Hodnoty nemocnosti, při kterých dochází již k epidemickému šíření (tzv. epidemický práh) jsou různé a liší se podle nemoci. U některých nemocí hodnota epidemického prahu není přesně známa. Hlavním kritériem, zda se jedná o epidemii či nikoli, je pak vzájemná, epidemická souvislost jednotlivých případů nemoci. Rychlost šíření nemoci v populaci je závislá na původci nákazy, inkubační době nemoci a zejména na cestách přenosu. Mezi nejzávažnější epidemie z pohledu dopadu a zátěže v populaci jsou epidemie způsobené mezilidským šířením. Nejvyšší nemocnosti v populaci je dosahováno při šíření respirační cestou, pomocí kapének obsahujících infekční agens, které se dostávají do okolí nemocného při mluvení, dýchání, kašlání a kýchání. Každá epidemie infekčního onemocnění je epidemickým procesem, skládajícím se ze tří základních článků: zdroj nákazy, cesta přenosu a vnímavý jedinec.

V souvislosti s probíhající pandemií onemocnění COVID-19 a přijatými opatřeními k odvrácení jejich bezprostředních dopadů na zdraví obyvatel ČR se ukazuje, že mezi nejdůležitější nástroje, jak ovlivnit vzniklou epidemii a zastavit její nekontrolovatelné šíření, je ovlivnit tyto jednotlivé články epidemického procesu. Zdroj nákazy lze izolovat a léčit, cestu přenosu přerušit a vnímavého jedince chránit, například karanténními opatřeními či očkováním, které v souvislosti s pandemií onemocnění COVID-19 však není k dispozici.

Při epidemickém šíření infekčního onemocnění hrozí riziko, že bez přijetí mimořádných opatření dojde k nekontrolovatelnému šíření infekce v populaci s možností vyčerpání kapacit zdravotnického systému k možnostem izolace a léčby se zásadním dopadem do zdraví populace. Mezi nejvíce nebezpečné patří paralelní šíření, kdy jeden nemocný současně nakazí více než jednoho člověka a dochází tak k masivnímu šíření infekce v populaci.

Mezi klíčová opatření patří možnost účinného přerušení šíření nákazy mezi jednotlivci a v celé populaci (omezení shlukování, omezená poskytování vybraných služeb, používání ochranných a dezinfekčních prostředků).

Hlavním cílem mimořádného opatření je přerušit souvislý epidemický proces a zastavit epidemii v co nejkratším čase a za co nejmenších ztrát lidských životů, stejně jako negativních dopadů do ekonomiky. Toho lze dosáhnout omezením pohybu osob, omezením konání hromadných akcí, omezením provozování epidemiologicky závažných činností, používáním přiměřených osobních ochranných prostředků a zvýšenou dezinfekcí.

Mimořádné opatření je společně s dalšími platnými mimořádnými opatřeními zaměřeno tak, aby byla zajištěna širší škála specifických opatření zohledňující i předběžnou opatrnost v souvislosti s dalším šířením onemocnění COVID-19.

Cílem mimořádného opatření je omezit vybrané činnosti nebo služby, kdy je toto omezení důležité zejména v případech mezilidsky přenosných infekčních onemocnění, jako je právě

COVID-19. Při závažné infekci, která se přenáší cestou kontaminovaných kapének (aerosolu), je třeba předcházet koncentraci lidí zejména v uzavřeném prostoru, za případného stanovení dalších podmínek jejich setrvávání v takovém místě. Je proto potřebné použít nástroje, jak regulovat provoz v takových místech.

Stejně tak je nezbytné omezit provozování veřejných činností a služeb spojených s vyšší produkcí kapének a aerosolu, jako jsou bazény, koupaliště, společné sprchy, sauny, wellness centra. Při nákazách přenášených respirační cestou je nezbytné kontrolovat místa s velkým nahromaděním osob, při kterém je daleko snazší přenos nákazy. Tím spíše toto pak platí v případě činností epidemiologicky závažných, jako jsou kadeřnictví, pedikúra, manikúra nebo solárium či kosmetické nebo masérské služby.

S ohledem na výše uvedené principy vedoucí k zamezení či eliminaci onemocnění COVID-19 je též na místě zakázat nebo omezit pořádání veřejných nebo soukromých akcí. Během epidemie totiž patří mezi základní protiepidemická opatření přerušování cesty přenosu nákazy v populaci. Největší význam má toto opatření u nálezů přenášených vzdušnou cestou nebo přímým kontaktem. Omezení pohybu a shromažďování se ukázaly jako efektivní nástroj kontroly epidemie COVID-19, pokud je přijat co nejdříve po vypuknutí epidemie.

Cílem mimořádného opatření je provést kroky nezbytné ke zpomalení šíření nemoci COVID-19, zploštit křivku počtu osob nakažených koronavirem SARS-CoV-2, který způsobuje respirační onemocnění COVID-19, v ČR, a tím předejít přetížení až zhroucení zdravotního systému tak, jak k tomu došlo či dochází v zemích, v nichž nebyla včas přijata odpovídající opatření (tj. v čínském Wu-chanu, v Itálii, Španělsku, Francii, Velké Británii nebo některých částech USA, zejména New Yorku). Zploštění křivky počtu osob nakažených koronavirem SARS-CoV-2 má za cíl při současném stavu poznání docílit tří zcela zásadních pozitivních efektů:

- Zabránit přeplnění kapacity nemocnic. To má umožnit jak zachování nezbytné zdravotní péče ve vztahu k pacientům, kteří nejsou nakaženi koronavirem SARS-CoV-2, tak ve vztahu k pacientům s onemocněním COVID-19, kteří potřebují hospitalizaci. Cílem je zachovat smrtnost, tak jak se to v České republice zatím daří, v rozsahu cca 2–3 %, aniž by došlo k jejímu nárůstu na celosvětový průměr dosahující téměř 7 %, nebo dokonce na 10 a více procent, jako tomu je v současnosti zejména ve Francii (zde smrtnost již dokonce dosahuje téměř 18 %), Nizozemsku, Belgii, Španělsku, Itálii nebo Velké Británii. Závažný stav vyžadující hospitalizaci se přitom dle Státního zdravotního ústavu, vycházejícího z dat a analýz Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí, může objevit u více než 30 % infikovaných, z toho v širším průměru přinejmenším téměř 2,5 % infikovaných (ale spíše podstatně více) připadá na pacienty v kritickém stavu. Nekontrolované šíření epidemie přitom může v krátkém horizontu několika měsíců zasáhnout až vyšší desítky procent populace.
- Zabránit explozivnímu rozšíření onemocnění COVID-19, při němž by ve zvýšené míře docházelo (a) k šíření agresivnějších typů koronaviru SARS-CoV-2 a (b) k vyšším koncentracím koronaviru SARS-CoV-2 v těle. Vyšší koncentrace koronaviru SARS-CoV-2 v těle a přítomnost jeho agresivnějších typů přitom při zohlednění současných

vědeckých poznatků vede k většímu rozsahu zdravotních komplikací nakažených osob a k vyšší smrtelnosti.

- Snížit smrtelnost a četnost těžkých průběhů infekce, protože postupem doby budou vzrůstat znalosti o chování koronaviru SARS-CoV-2 a o metodách léčby infekce a zmírnění jejích následků. Nakonec by mělo dojít k vyvinutí léků nebo vakcín. Je přitom obecně známo, že již nyní dochází k experimentálním pokusům léčby různými typy antivirotik (např. remdesivir nebo hydroxychlorochin), a že v některých případech taková léčba vykazuje určité výsledky.

Pokud by nebyla realizována žádná mimořádná opatření, nelze s ohledem na shora uvedené skutečnosti důvodně vyloučit, že by celkový počet nakažených v ČR mohl dosáhnout milionů osob, přičemž u statisíců osob by nemoc mohla vyžadovat hospitalizaci (kdy nezanedbatelný počet hospitalizovaných může dle stávajících poznatků vyžadovat náročnou intenzivní péči). Za oběť nákaze by tak mohly padnout desítky tisíc osob. Takové počty by zdravotnický systém ČR (a ostatně ani zdravotnický systém žádného jiného státu) nezvládl, a to i vzhledem ke skutečnosti, že v České republice je v tuto chvíli dle dostupné evidence celkově cca 4.480 lůžek intenzivní péče pro dospělé pacienty (ARO a JIP dohromady), zatímco počty ventilátorů pro dospělé dosahují cca 2.080 kusů, z kterýchžto kapacit je navíc podstatná část obsazena pacienty s jinými onemocněními, a pro koronavirové pacienty jich tak lze vyčlenit pouze část. Při překročení dostupného počtu lůžek intenzivní péče a plicních ventilátorů by se začal dramaticky zvyšovat počet obětí, který by v případě explozivního šíření infekce i při značně konzervativních odhadech mohl dosáhnout řádu stovek tisíc obyvatel ČR, přičemž by se nejednalo pouze o seniory. Pro srovnání se uvádí, že celkový počet zemřelých obyvatel ČR (ať již z důvodu přirozené smrti, úrazu či nemoci) dosahuje dlouhodobě kolem 112 tisíc ročně.

Obdobná opatření, jaká jsou přijata v České republice, byla a jsou postupně přijímána i vládami jiných států. Je nutné zdůraznit, že některé země z počátku zvolily méně přísné kroky a opatření. Postupem času se ovšem ukázalo, že taková méně přísná opatření prakticky téměř nikde nefungují. Tyto vlády postupně zpříšňovaly a neustále zpříšňují svá opatření. Ukazuje se však, že dopad na obyvatelstvo je v takových případech horší než okamžité zavedení relativně přísnějších opatření, ke kterému došlo v ČR. Nejenže totiž počáteční mírnější přístup vede k explozivnímu rozšíření nemoci COVID-19 (viz příklady Švédska, Nizozemska, Španělska, Itálie, Velké Británie a USA) a ke ztrátám na životech prozatím v řádu tisíců až desetitisíců v jednotlivých zemích, ale nakonec vede ke stejně přísným, nebo ještě přísnějším opatřením, než byl zvolen v ČR.

Dostupné empirické údaje nicméně i tak dokládají, že nerestriktivní přístup vede k výrazně závažnějším nepříznivým následkům než přijetí omezení.

prof. MUDr. Roman Prymula, CSc., Ph.D.
ministr zdravotnictví

Doložka autorizované konverze do dokumentu obsaženého v datové zprávě

Sděluji, že tento dokument, který vznikl převedením vstupu v listinné podobě do podoby elektronické pod pořadovým číslem 132459752-202840-201002161807, skládající se z 4 listů, se doslovně shoduje s obsahem vstupu.

Autorizovanou konverzí dokumentu se nepotvrzuje správnost a pravdivost údajů obsažených v dokumentu a jejich soulad s právními předpisy.

Zajišťovací prvek:

bez zajišťovacího prvku

Subjekt, který autorizovanou konverzi dokumentu provedl:

Ministerstvo zdravotnictví

Datum vyhotovení doložky:

2.10.2020

Jméno, příjmení a podpis osoby, která autorizovanou konverzi dokumentu provedla:

Martina vičíková

132459752-202840-201002161807

Poznámka:

Kontrolu této doložky lze provést v centrální evidenci doložek přístupné způsobem umožňujícím dálkový přístup na adrese <https://www.czechpoint.cz/overovacidolozky>.